

Studieplan 2016/2017

Bachelor i eiendomsmegling

Studiepoeng: 180

Studiets nivå og organisering

Studiet består av 180 studiepoeng og er normert til tre år som heltidsstudium. Fullført studium gir rett til bachelorgrad med tittelen "Bachelor i eiendomsmegling".

Bakgrunn for studiet

Hovedmålsettingen med studiet er å gi en yrkesrettet utdanning for de som ønsker å arbeide med salg av eiendommer og eiendomsmegling. Studiet gir også en kompetanseplattform for å kunne arbeide som fagperson eller rådgiver innen eiendomsforvaltning og kontraktsforhold i privat næringsliv og offentlig sektor. Foruten de særegne emnene innen eiendomsmegling, er det i studiet lagt stor vekt på salg og markedsføring.

Læringsutbytte

Kandidaten med fullført kvalifikasjon skal ha følgende samlede læringsutbytte definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

Kandidaten

- har bred kunnskap om eiendomsmeidlerens rolle, arbeidsoppgaver og ansvar
- har kunnskap om formidling, salg og utleie av fast eiendom
- har kunnskap om hvordan produkter og tjenester kan utvikles og markedsføres
- har bred kunnskap i juridiske emner for eiendomsmeidere
- har kunnskap om hvordan eiendomsinvesteringer blir finansiert
- forstår hvordan landets økonomi blir påvirket av endringer i etterspørselen, myndighetenes politikk og internasjonale forhold
- har kunnskap om fagets egenart og historie
- har kunnskap innen regnskap og økonomi, administrasjonsfag og metodefag

- kjenner til forsknings- og utviklingsarbeid innenfor eget fagfelt
- kan oppdatere sin kunnskap innenfor fagfeltet, både gjennom informasjonsinnhenting og kontakt med fagmiljøer og praksis

Ferdigheter

- kan anvende analysemetoder, har kunnskap og anvender resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid på praktiske problemstillinger
- er i stand til å vurdere investeringer og analysere inntekter og kostnader
- er i stand til å behandle klientmidler og transaksjonene rundt inn- og utbetalinger knyttet til et eiendomsoppgjør
- kan anvende kunnskapene innen metodeemner på et bredt spekter av økonomisk-administrative problemstillinger
- kan identifisere, planlegge og gjennomføre prosjekter og arbeidsoppgaver både selvstendig og i team
- kan finne, vurdere, bruke og henvise til informasjon og fagstoff og fremstille dette slik at det belyser en problemstilling

Generell kompetanse

Kandidaten

- har innsikt i miljømessige, samfunnsmessige og økonomiske konsekvenser av tjenester og løsninger innenfor sitt fagområde og kan sette disse i et samfunnsnyttig, etisk og bærekraftig perspektiv
- kan formidle relevant faglig kunnskap og erfaringer, både skriftlig og muntlig, og utveksle synspunkter og erfaringer med andre for utvikling av god praksis
- kan reflektere over egen faglig utøvelse, også i team og i en tverrfaglig sammenheng, og kan tilpasse denne til den aktuelle arbeidssituasjon
- kjenner til nytenkning og innovasjonsprosesser i bransjen

Målgruppe

Studiet retter seg primært mot de som ønsker å arbeide med salg av eiendommer og eiendomsmegling. Studiet er også velegnet for de som ønsker å arbeide med organisatoriske, markedsføringsmessige og andre administrative deler av en organisasjon.

Relevans for arbeidsliv og videre studier

Bestått eksamen i "Praktisk eiendomsmegling I" gir anledning til å arbeide som medhjelper til ansvarlig megler.

Bestått eksamen i "Oppgjør for eiendomsmeglere" gir anledning til å arbeide som medhjelper til ansvarlig megler i oppgjør.

Uteksaminerte kandidater gis mulighet til å benytte tittelen eiendomsmeglerfullmektig når man er ansatt i et eiendomsmeglerforetak og arbeider under tilsyn av en ansvarlig megler. For å få eiendomsmeglerbrev må en i tillegg ha to års relevant praksis.

Etter fullført bachelorstudium og to års praksis kan en søke Finanstilsynet om eiendomsmeglerbrev. Når en har fått eiendomsmeglerbrevet, kan en kalle seg eiendomsmegler. Man kan da arbeide som ansvarlig megler eller faglig leder.

Uteksaminerte kandidater vil også være kvalifiserte for andre stillinger innenfor eiendomsbransjen. Studiet gir også en generell økonomisk-administrativ kompetanse som gjør at man kan jobbe med markedsføring, økonomi og administrasjon i andre typer virksomheter.

Studenter som er interesserte i å studere videre på masternivå, bør sette seg inn i opptakskravene som den aktuelle institusjonen har.

Studiet tilfredsstillende fagkravene ved opptak til Master i økonomi og ledelse med spesialisering markedsføringsledelse ved Høgskole i Hedmark. Studenter som har tatt emnene Statistikk for økonomer, Driftsregnskap og budsjettering, Mikroøkonomi 1 og Videregående finansregnskap vil også tilfredsstillende fagkravene ved opptak til Master i økonomi og ledelse med spesialisering økonomistyring ved Høgskolen i Hedmark. Disse fire valgemnene/tilleggsemenene kreves også for at man skal kunne søke om sidetittelen Siviløkonom på grunnlag av kombinasjonen Bachelor i eiendomsmegling og Master i økonomi og ledelse (gjelder begge spesialiseringer).

Opptakskrav og rangering

Generell studiekompetanse eller realkompetanse på tilsvarende nivå.

Arbeids- og undervisningsformer

Læringsformene vil veksle mellom forelesninger, praktiske øvelser individuelt og i grupper, veiledning, plenumspresentasjoner og selvstudium.

Vurderingsformer

De overordnede prinsipper for vurderingsformer, som benyttes i studiet, er individuelle,

skriftlige og muntlige eksamener, semesteroppgave i gruppe og prosjektarbeid. Individuelle, skriftlige eksamenen omfatter skoleeksamener og hjemmeeksamen. I tillegg vil det i flere sammenhenger være obligatoriske innleveringsoppgaver i enkeltemner. Besvarelsene på disse innleveringene må være godkjent av faglærer for å kunne gå opp til eksamen i emnet. Detaljer rundt vurderingsformene som benyttes, beskrives under hver enkelt emnebeskrivelse.

Dersom ikke annet er oppgitt i emnebeskrivelsen, benyttes bokstavkarakterer på en skala fra A til F, der A er den beste karakteren og E er den laveste beståtte karakteren.

Internasjonalisering

Emnene i studiet er i stor grad rettet mot norske forhold, men internasjonale perspektiver berøres i flere emner.

Studiets emnesammensetning, med mange eiendomsmegler spesifikke emner som knyttet til norske lover og forskrifter, gjør at valgmuligheter mht utvekslingsopphold er begrenset. Studentene kan dog integrere et utvekslingsopphold av ett semesters varighet i løpet av studiet, nærmere bestemt i femte semester, så fram samarbeidsinstitusjonen tilbyr emner som tilsvarer dette semesterets obligatoriske emner. Eventuelle utenlandsopphold skal godkjennes av høgskolen på forhånd og innarbeides i den enkeltes utdanningsplan.

Studiets oppbygging og innhold

Studiet er knyttet opp mot høgskolens andre bachelorstudier innenfor det økonomisk-/administrative fagområdet. Utdanningen består av bransjespesifikke emner og emner innenfor metodiske, økonomiske- og administrative fag. Da en eiendomsmegler både skal kunne å markedsføre seg selv og sitt produkt, er det i studiets oppbygging lagt stor vekt på emner innen salg og markedsføring.

Bortsett fra siste semesters praksis/bacheloroppgave er hele studiet strukturert med emner a 7,5 studiepoeng, og med emner som utgjør 30 studiepoeng pr. semester.

Når det gjelder innholdet i det enkelte emne, vises det til emneoversikten. I siste semester kan kandidaten velge mellom to gjennomføringsmåter. Det ene alternativet er å velge relevant praksis og skrive en praksisbasert oppgave. Det andre alternativet er at kandidaten skriver en bacheloroppgave innenfor et tema hentet fra Praktisk eiendomsmegling I, II eller III.

Studiet er organisert som et fulltidsstudium med ukentlig undervisning på campus Rena.

Det nettbaserte studiestøttesystemet Fronter benyttes i undervisningen.

Emneoversikt Bachelor i eiendomsmegling

Emnekode	Emnets navn	S.poeng	O/V *)	Studiepoeng pr. semester					
				S1(H)	S2(V)	S3(H)	S4(V)	S5(H)	S6(V)
3BED100	<u>Virksomhetens økonomi</u>	7,5	O	7,5					
3MET120	<u>Matematikk for økonomer</u>	7,5	O	7,5					
3MAR100	<u>Markedsføringsledelse</u>	7,5	O	7,5					
3EDM100	<u>Praktisk eiendomsmegling I</u>	7,5	O	7,5					
3EDM200	<u>Praktisk eiendomsmegling II</u>	7,5	O		7,5				
3JUS130	<u>Jus I</u>	7,5	O		7,5				
3MET100	<u>Informasjonskompetanse og metode - metode 1</u>	7,5	O		7,5				
	<u>Valgemne 7,5 sp</u>	7,5	O		7,5				
3ORG100	<u>Organisasjonsforståelse</u>	7,5	O			7,5			
3JUS210	<u>Jus II</u>	7,5	O			7,5			
3MET200	<u>Metode og databehandling - metode 2</u>	7,5	O			7,5			
3REV100	<u>Grunnleggende regnskap</u>	7,5	O			7,5			
3EDM210	<u>Oppgjør for eiendomsmeglere</u>	7,5	O				7,5		
3JUS300	<u>Jus III</u>	7,5	O				7,5		
3EDM300	<u>Praktisk eiendomsmegling III</u>	7,5	O				7,5		
	<u>Valgemne 7,5 sp</u>	7,5	O				7,5		
3SAM100	<u>Makroøkonomi</u>	7,5	O					7,5	
3BED200	<u>Investering og finansiering</u>	7,5	O					7,5	
3LED300	<u>Virksomhetsstrategi</u>	7,5	O					7,5	
	<u>Valgemne 7,5 sp</u>	7,5	O					7,5	
3MAR200	<u>Salg og salgsledelse</u>	7,5	O						7,5
3JUS330	<u>Skatte- og avgiftsrett for eiendomsmeglere</u>	7,5	O						7,5
3EDM350	<u>Praksis med fordypningsoppgave</u>	15	V						15
3EDMBA300	<u>Bacheloroppgave</u>	15	V						15
Sum:				30	30	30	30	30	30

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Emneoversikt

3BED100 Virksomhetens økonomi

Emnekode: 3BED100

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Emnet skal gi kunnskap om virksomheter og organisasjoner som økonomiske enheter, og de viktigste faktorene som påvirker resultatet.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kjennskap til økonomifunksjonens rolle og plass i bedriften og kunne drøfte de grunnleggende trekkene ved økonomisk styring av virksomheten
- kjenner godt kostnadsbegrepet og ha god forståelse for kostnaders variabilitet
- har kunnskaper om ulike prinsipper for produktkalkulasjon

- forstår de grunnleggende forutsetningene for og svakhetene ved de tradisjonelle kalkulasjonsmetodene

Ferdigheter

Studenten

- kan utarbeide kalkyler etter selvkost- og bidragsprinsippet for bedrifter i ulike bransjer
- kan fordele kostnader fra art via kostnadssted/aktivitet til kalkyleobjekt
- kan gjennomføre enkle bedriftsøkonomiske analyser for virksomheter i forskjellige bransjer, samt kunne bruke dette som grunnlag for beslutninger, herunder
  - gjennomføre kostnads-, resultat- og volumanalyser
  - beregne og forklare resultatvirkningen av beholdningsendringer
  - foreta enkle analyser av optimale produktvalg i situasjoner med begrenset ressurstilgang

Generell kompetanse

Studenten

- har grunnleggende ferdigheter i bruk av regneark

Innhold

- virksomhetens mål og dens plass i det økonomiske system
- økonomifunksjonens rolle og plass i virksomheten
- ulike markedsformer og deres betydning for virksomhetens tilpasning
- kostnads- og inntektsteori, med vekt på kostnadsforløpet og inntektsforløpet
- ulike prinsipper for produktkalkulasjon, kalkyler etter selvkost- og bidragsprinsippet for bedrifter i ulike bransjer, bruk av tilleggssatser og standarder
- resultatvirkningen av beholdningsendringer og beholdningsvurderinger
- kostnads-, resultat- og volumanalyse (KRV-analyse)
- optimale produktvalg i situasjoner med begrenset ressurstilgang

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og oppgaveløsning ved hjelp av regneark.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Fire innleveringsoppgaver som skal løses i regneark. Oppgaven følger progresjonen i emnet og det gjøres oppmerksom på at første innleveringsoppgave kommer tidlig i semesteret.

Eksamen

5 timers individuell hjemmeeksamen.

Eksamen består av tre deler 1) praktiske regneoppgaver som skal løses i regneark, 2) multiple choice-oppgaver som går på begrepsforståelse og 3) vurderingsoppgaver. Eksamensformen krever at man har tilgang til Internett under eksamen. Det vil være pause mellom de ulike deloppgavene. Det gis en samlet karakter for alle oppgavene.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3MET120 Matematikk for økonomer

Emnekode: 3MET120

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav, men det anbefales at studentene har et godt grunnlag i matematikk (S1+S2 eller tilsvarende). Studenter som har et svakere matematikkgrunnlag må forvente å legge ekstra arbeidsinnsats i emnet.

Læringsutbytte

Studentene skal ved avsluttet emne ha det nødvendige matematikkgrunnlaget for andre emner i studiet, dvs. at studentene gjennom emnet skal utvikle evne til logisk og analytisk tenkning som grunnlag for å forstå matematisk modellering i økonomiske sammenhenger og for å kunne arbeide med problemorienterte oppgaver.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har teoretiske kunnskaper i matematikk som er nødvendige for å kunne nå ferdighetsmålene i emnet og kunne knytte matematikkunnskapen til problemstillinger innenfor samfunns- og bedriftsøkonomi.

Ferdigheter

Studenten

- har elementære regneferdigheter og kunne beherske elementær algebra
- behersker et bredt spekter av algebraiske operasjoner, inkludert løsning av ulikheter, likninger og systemer av likninger
- kan analysere polynomfunksjoner, rasjonale funksjoner, eksponentialfunksjoner, logaritmiske funksjoner og kombinasjoner av disse
- kan analysere funksjoners nullpunkter, kontinuitet, monotoniegenskaper, ekstremverdier og elastisitet
- kan analysere ulike funksjonstyper av flere variable, inkludert Cobb-Douglasfunksjoner og funksjoner med eksponential- og logaritmeelementer. Dette innebærer å finne og klassifisere stasjonære punkter innenfor et avgrenset område fastsatt ved bi-betingelser. Her inngår anvendelse av Lagranges metode.
- kan analysere aritmetiske og geometriske rekker og konvergens av geometriske rekker.
- kan løse problemer innenfor finansmatematikk, inkludert annuiteter, nedbetaling av lån, oppsparingsannuiteter og nåverdi.
- kan anvende grunnleggende integralregning i tilknytning til de funksjonstyper som inngår.

Innhold

- Elementær algebra
- Algebraiske operasjoner
- Analyse av ulike typer funksjoner
- Algebraiske og geometriske rekker
- Finansmatematikk
- Integralregning

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, oppgaveløsninger og veiledning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Tre-fire skriftlige innleveringsoppgaver.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Tillatte hjelpemidler er formelsamling og grafisk kalkulator som ikke kommuniserer med andre elektroniske enheter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3MAR100 Markedsføringsledelse

Emnekode: 3MAR100

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Emnet skal gi kompetanse om forhold som påvirker etterspørsel etter virksomhetens tilbud og dermed virksomhetens inntekter. Studenten skal kjenne til markedsføringens rolle og funksjon for å oppnå god verdiskapning.

Ved bestått emner har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kjennskap til markedsføringsfagets utvikling, perspektiver og sentrale begreper
- har kunnskap om markeds-/kundeorientering og hvilken betydning dette har for virksomheten
- har kunnskap om hvordan de markedsmessige omgivelsene påvirker virksomheten
- har kunnskap om hvordan virksomheten må segmentere, velge målgruppe og posisjonere seg
- har kunnskap om målsetting, overordnet strategi, bruken av ressurser og konkurransevirkemidler
- har kunnskap om hvordan verdi samskapes i interaksjonen mellom virksomheten

og kunden/brukeren og hvordan dette påvirker kundens/brukerens lojalitet og tillitt.

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende teori og modeller til å drøfte og analysere virksomhetens markedsføringsutfordringer
- kan utarbeide en analyse av virksomhetens markedsmessige omgivelser
- kan planlegge og har forutsetninger for å gjennomføre de sentrale markedsaktivitetene i en markedsplan

Generell kompetanse

Studenten

- har kunnskap om etiske problemstillinger i forbindelse med utøvelse av markedsføringsfaget
- har et bevisst moralsk forhold til forbrukerinteresser og virksomheten samfunnsansvar

Innhold

- Markedsføringens begreper og perspektiver
- Markeds- og kundeorientering
- Markedsplanleggingsprosessen
- Foretakets mål, visjon og forretningsidé
- Situasjonsanalyse
- Segmentering, målgruppeutvalgelse og posisjonering
- Markedsstrategier og bruk av konkurransevirkemidler
- Utvikling av et markedstilbud og merkevarebygging
- Markedsetikk og samfunnsansvar

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, selvstendig arbeid og oppgaveløsninger i grupper sammensatt med studenter fra ulike studier.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

En skriftlig innleveringsoppgave, individuelt eller i grupper på inntil tre personer.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3EDM100 Praktisk eiendomsmegling I

Emnekode: 3EDM100

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Emnet skal gi studenten innføring i eiendomsmeglerens rolle, arbeidsoppgaver og ansvar og hvilke praktiske konsekvenser de krav publikum, kunder, offentlige myndigheter og eiendomsmeglerbransjen stiller til utøvelsen av yrket, herunder krav til eiendomsmeglerens faglige og personlige adferd.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om grunnleggende begreper og terminologi knyttet til eiendomsmegling
- har kunnskap om relevant eiendomsteori og eiendomsmeglerrett
- har god kjennskap til etikk og god meglerskikk
- vet hva en fast eiendom er
- har kunnskap om eiendomsmeglerloven med forskrift og de krav som disse stiller til megler
- har kjennskap til sentrale regler om tinglysning og Statens kartverk

- har kjennskap til de enkelte faser i eiendomsmegleroppdraget og de krav som

Ferdigheter

Studenten:

- kan inngå et megleroppdrag, gjennomføre en befaring, innhente opplysninger om eiendommen, lage salgsmateriell, gjennomføre visning samt administrere budrunde og utferdiggelse av kontrakt
- kunne innhente nødvendige opplysninger knyttet til utarbeidelse av salgsoppgave
- kan anvende rettsreglene for de aktuelle transaksjonstypene og håndtere all dokumentbehandling knyttet til transaksjonen og klargjøre for oppgjør
- kan bruke de etiske reglene som gjelder for eiendomsmeglere

Generell kompetanse

Studenten

- har oversikt over relevante eiendomsfaglige problemstillinger i et enkelt eiendomsmeglingsoppdrag
- behersker grunnleggende informasjonskompetanse og kan anvende kilder i utarbeidelse av skriftlige arbeider

Innhold

- Historikk og bransjeutvikling
- Eiendomsmeglerens rolle, oppgaver og ansvar
- God meglerskikk og etiske regler
- Mellommansbegrepet og egenhandel
- Ulike typer eiendommer, eierformer og leieforhold (eiet bolig, eierseksjoner og andelsleiligheter på eiet eller festet grunn)
- Hvordan skaffe oppdrag og gjennomføring av en befaring
- Markedsføring og markedsaktiviteter
- Utforming av salgsoppgave, annonse og andre salgsdokumenter
- Budgivning
- Kontraktsinngåelse

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, gruppearbeid og feltarbeid. Det forutsettes at studentene danner grupper for faglig aktivitet

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan

avlegges

- Elektronisk flervalgstest i informasjonskompetanse.
- En innleveringsoppgave.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell eksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3EDM200 Praktisk eiendomsmegling II

Emnekode: 3EDM200

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

3EDM100 Praktisk eiendomsmegling I eller tilsvarende må være fullført og bestått.

Læringsutbytte

Emnet skal gi studenten en grunnleggende innføring i bygningslære, byggesaksbehandlinger, seksjonering og verdsettelse av eiendommer.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om taksering av ulike typer eiendommer
- har kunnskap om byggesaks- og bygningslære
- har kunnskap om seksjonering av eiendommer og innføring i stiftelse og organisering av borettslag
- har kunnskap om seksjonering av boligsameie
- har kunnskap om de enkelte faser og særskilte utfordringer knyttet til prosjktmegling
- har kunnskap om enkelte faser og særskilte utfordringer knyttet til næringsmegling
- kjenner til hovedtrekkene i salg av landbrukseiendommer, herunder odels- og åsetereglene

- kjenner til konsesjonsreglene for fast eiendom
- har kjennskap til fullmakter i eiendomsmeglerforhold

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende grunnleggende kunnskap om bygningslære for så å kunne verdsette en eiendom
- kan anvende reglene om seksjonering og søke om seksjonering av en eiendom
- kan gjennomføre eiendomstransaksjoner innen landbrukseiendommer og prosjekterte eiendommer, samt klargjøre disse for oppgjør

Generell kompetanse

Studenten

- Har oversikt over eiendomsmeglers rolle, arbeidsoppgaver og ansvar innenfor de temaer som blir behandlet i dette emnet.

Innhold

- Byggesaksbehandling og bygningslære
- Verdsetting av eiendommer
- Eierseksjoner, seksjonering og gjennomføring
- Landbrukseiendommer
- Konsesjonsplikt og odelslovens betydning for salget
- Prosjektmevling og næringsmevling

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og gruppearbeid. Det forutsettes at studentene danner grupper for faglig aktivitet.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

En innleveringsoppgave.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell eksamen.

Prestasjonen vurderes med gradert bokstavkarakter fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3JUS130 Jus I

Emnekode: 3JUS130

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Emnet skal gi studenten innføring i juridisk metode og utvalgte generelle privatrettslige emner og problemstillinger. Emnet skal gi studenten innsikt i de alminnelige rettslige rammer for utøvelse av næringsvirksomhet og de rettsregler som er av særlig betydning for organisering og utøvelse av slik virksomhet.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om rettskildelære og juridisk metode
- har kjennskap til kontraktens betydning og funksjon
- har kunnskap om relevante rettsområder som har betydning for eiendomsmeglers arbeid, herunder reglene om avtaleinngåelse, tolkning og ugyldighet, sentrale deler av reglene om organisering av økonomisk virksomhet og representasjon i

selskapsforhold, stiftelse og sikring av pengekrav, gjeldsforfølgingsrett med hovedvekt på materiell konkursrett og sentrale deler av reglene for økonomisk kriminalitet

- har kjennskap til reglene om kjøp og misligholdsvirkningen ved kontraktsbrudd, næringsvirksomheters forhold til kreditorer og myndigheter, bortfall av pengekrav ved oppgjør og foreldelse samt konkursprosessen og enkeltforfølgingsrett

Ferdigheter

Studenten

- kan gjennomføre praktiske drøftelser i tilknytning til sentrale regler om
  - avtaleinngåelse, avtaletolkning og ugyldighet
  - etablering av økonomisk virksomhet og representasjon i selskapsforhold
  - etablering og sikring av pengekrav
  - vilkår for åpning av konkurs samt omstøtelse
  - økonomisk kriminalitet
  - kjøp og misligholdsvirkninger ved kontraktsbrudd
  - næringsvirksomheters forhold til kreditorer og myndigheter
  - bortfall av pengekrav ved oppgjør og foreldelse

Generell kompetanse

Studenten

- kan tilegne seg ny kunnskap innen ovennevnte rettsområder og kunnskap om andre rettsområder som har betydning for eiendomsmegling
- kan formidle sentralt fagstoff gjennom relevante uttrykksformer
- kan utveksle synspunkter og erfaringer med andre fagpersoner og bidra til å utvikle god praksis
- kan bidra til nytenkning og i innovasjonsprosesser
- kan reflektere over etiske problemstillinger innenfor de relevante rettsområdene
- kan emnet i en større sammenheng i et samfunnsmessig perspektiv

Innhold

- Inngåelse av avtaler, avtaletolkning, fullmakter og representasjon i avtaleforhold, ugyldige avtaler
- Kontraktsretten med en hovedvekt på kjøpsretten
- Panterett, herunder regler om sikkerhet i fast eiendom ved inngåelse av låneavtaler
- Pengekravsrett, herunder stiftelse av en låneavtale, kredittavtalen, krav til oppfyllelse, renter og morarenter, regler om motregning, foreldelse og

- gjeldsovertagelse og overdragelse av pengekrav
- Insolvensjus og konkurs, herunder de viktigste reglene om konkursbehandling
- Økonomisk kriminalitet, herunder straffeprosess og de sentrale straffebestemmelsene som kan overtres ved økonomisk kriminalitet
- Selskapsrett, med hovedvekt på selskapsformene enkeltpersonforetak, aksjeselskap og ansvarlig selskap

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og gruppearbeid. Det forutsettes at studentene danner grupper for faglig aktivitet.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

En innleveringsoppgave.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell eksamen. Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3MET100 Informasjonskompetanse og metode - metode 1

Emnekode: 3MET100

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Emnet skal gi innsikt i grunnprinsippene innen samfunnsvitenskapelig forskningstradisjon og forskningsmetodologi, samt redegjøre for forskningsprosessen og hvordan denne gir grunnlaget for vitenskapelig tenkning og praksis. Emnet skal gå igjennom de viktigste prinsipper og metoder for faglig skriving og vurdering av faglige skrifter, samt vise hvor man skal finne, evaluere, bruke og kommunisere vitenskapelig informasjonen på en etisk riktig måte.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- forstår forskjellige perspektiver på samfunnsvitenskapelig forskning og vitenskapsteoretiske problemstillinger
- kan trinnene i den overordnede forskningsprosessen, herunder operasjonalisering

- av problemstillinger, valg av forskningsdesign
- forstår begrepene validitet og reliabilitet
- forstår hvordan vitenskapelige oppgaver/artikler er oppbygd, søke og gjenfinne faglige tekster og relevant forskning, samt å kunne bruke dette som utgangspunkt for egen faglig skriving
- kjenner til og forstå forskningsetiske retningslinjer for datainnsamling og personvern.

Ferdigheter

Studenten

- viser forståelse for forskningens vitenskapsteoretiske grunnlag og problemstillinger
- kan finne, vurdere og henviser til informasjon og fagstoff, samt framstille og formidle dette slik at det belyser en problemstilling på en valid og reliabel måte
- kan etablere gode referanserutiner for å unngå plagiering ved å oppgi kildene på korrekt måte, med referanselister, henvisninger og sitater
- kan utvikle en etisk forsvarlig og god faglig arbeidsmåte
- kan oppdatere sin kunnskap innenfor eget fagområde gjennom å finne fram til relevant litteratur og forskning innenfor feltet

Generell kompetanse

Studenten

- viser forståelse for både praktiske og etiske problemstillinger knyttet til bruken av forskningsmetode
- kunne formidle faget skriftlig
- kunne gjøre en kritisk vurdering av egen fremgangsmåte og forskningspraksis, samt kritisk tolke andres undersøkelser

Innhold

- Sentrale vitenskapsteoretiske og vitenskapsfilosofiske emner og problemområder
- Sammenhengen i forskningsmetode, herunder forholdet mellom problemstilling, teori, metodevalg og analyse.
- Prinsipper og rutiner for skriving av faglige tekster, herunder problemformulering, operasjonalisering, validitet og reliabilitet
- Prinsipper for søk og gjenfinning av faglitteratur og relevant forskning
- Forskningsetikk og rutiner for god forskning

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, selvstudium og gruppearbeid. Studenten får tilgang til aktuell programvare.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

En skriftlig gruppeoppgave.

Eksamen

2 dagers hjemmeeksamen i gruppe på inntil tre personer.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

Valgemne 7,5 sp

Emnekode:

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst / Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

I henhold til aktuell emnebeskrivelse.

Læringsutbytte

I henhold til aktuell emnebeskrivelse.

Innhold

I henhold til aktuell emnebeskrivelse.

Arbeids- og undervisningsformer

I henhold til aktuell emnebeskrivelse.

Eksamen

I henhold til aktuell emnebeskrivelse.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3ORG100 Organisasjonsforståelse

Emnekode: 3ORG100

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

Emnet skal gi forståelse for hvordan organisasjoner fungerer og hvordan de kan ledes, samt gi analytiske ferdigheter i å arbeide selvstendig med ulike problemstillinger knyttet til hvordan organisasjoner fungerer.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om grunnleggende organisasjonsteoretiske begreper
- har kunnskap om hvordan organisasjoner er oppbygd og hvordan de fungerer
- forstår hvordan organisasjoner kan endres og utvikles

Ferdigheter

Studenten

- kan definere, analysere og reflektere over organisasjonsmessige dilemmaer og

- problemstillinger
- kan anvende organisasjonsteoretiske begreper som analyseverktøy innenfor alle typer organisasjoner

Generell kompetanse

Studenten

- har oppøvd en selvstendig og reflekterende holdning til hvordan organisasjoner fungerer
- behersker grunnleggende informasjonskompetanse og kan anvende kilder i utarbeidelse av skriftlige arbeider

Innhold

- Mål, strategi og effektivitet
- Organisasjonsstruktur og formelle organisasjonsprosesser
- Organisasjonskultur, makt og konflikter i organisasjoner
- Organisasjoners omgivelser
- Motivasjon og mellommenneskelige relasjoner
- Beslutnings- og kommunikasjonsprosesser i organisasjonen
- Læring og innovasjon
- Endring og organisasjonsutvikling
- Ulike teorier om ledelse i organisasjoner

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og gruppearbeid. Case vil bli brukt for å koble teori og praksis.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

- Elektronisk flervalgstest i informasjonskompetanse.
- Én individuell innleveringsoppgave.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3JUS210 Jus II

Emnekode: 3JUS210

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Jus I eller tilsvarende må være fullført og bestått.

Læringsutbytte

Emnet skal gi studenten en innføring forvaltningsrett, familierett (med vekt på de økonomiske forhold under ekteskapet), husleierett og leie av næringslokaler, tingsrett og godtroervert, erstatningsrett og fast eiendoms rettsforhold.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om offentlig saksbehandling og klagemuligheter i forvaltningsspørsmål
- har kunnskap om rettslige spørsmål i tilknytning til ektefeller og samboeres disposisjonsrett
- har kunnskap om rettsregler knyttet til leie av bolig og næringslokaler
- har kunnskap om tingsrett, herunder rettsvern til eiendeler og spesielt fast eiendom
- har kunnskap om de grunnleggende regler i erstatningsretten

- har kunnskap om de sentrale emnene i fast eiendoms rettsforhold, herunder
  - rettsregler om eierrådighet og samfunnsstyring, retts spørsmål i forbindelse med hevd, servitutter
  - rettsregler som regulerer adgangen til erverv av fast eiendom
  - rettsregler som setter skranker for hvordan fast eiendom kan benyttes
  - rettsregler om grensen mellom faste eiendommer

Ferdigheter

Studenten

- kan redegjøre for innholdet i rettsreglene og anvende disse til å drøfte praktiske problemer innenfor forvaltningsrett, familierett, husleierett, tingsrett, godtroervert, erstatningsrett og fast eiendoms rettsforhold.

Generell kompetanse

Studenten

- kan formidle sentralt fagstoff gjennom relevante uttrykksformer
- ha oversikt over relevante rettslige problemstillinger i emnet
- kan søke i lov, forskrift og andre rettsgrunnlag innenfor de rettslige områdene som emnet omfatter

Innhold

- Forvaltningsrett, herunder habilitetsregler, alminnelige saksbehandlingsregler, legalitetsprinsippet i forvaltningen, vedtak og klagevedtak
- Familierett, med hovedvekt på partenes gjeldsansvar, sameie/eneie, eiendomsrett/råderett, begrepene felleseie og særeie og opphevelse av formuesfellesskapet
- Erstatningsrett, de grunnleggende forutsetninger for erstatningsansvar
- Tingrett med vekt på rettsvern for fast eiendom og løsøre
- Husleierett med vekt på leietakers og utleiers alminnelige plikter rundt et utleieforhold
- Fast eiendoms rettsforhold med vekt på eiendomsrettens grenser, begrensede rettigheter i fast eiendom og etablering av rettsvern.

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og gruppearbeid. Det forutsettes at studentene danner grupper for faglig aktivitet

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

En skriftlig individuell innleveringsoppgave.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell eksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3MET200 Metode og databehandling - metode 2

Emnekode: 3MET200

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

3MET100 Informasjonskompetanse og metode (metode 1) eller kombinasjonen 3MET120 Matematikk for økonomer og 3MET130 Statistikk for økonomer, eller tilsvarende, må være fullført og bestått.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har grunnleggende forståelse for samfunnsvitenskapelige problemstillinger
- har kunnskap om teknikker for å gjennomføre og analysere empirisk materiale ved hjelp av deskriptive og eksplorerende design

Ferdigheter

Studenten

- kan gjennomføre enkle samfunnsvitenskapelige empiriske undersøkelser
- kan forstå og vurdere samfunnsvitenskapelige resultater og undersøkelser

- kan vurdere undersøkelsers pålitelighet (reliabilitet) og troverdighet (validitet)
- behersker kvalitative og kvantitative metoder

Generell kompetanse

Studenten

- har videreutviklet sine analytiske ferdigheter

Innhold

- Gjennomføring av samfunnsvitenskapelige undersøkelser
- Utforming av forskningsspørsmål, forskningsdesign og datainnsamling
- Kvalitative og kvantitative innsamlingsteknikker herunder observasjon, intervju, gruppesamtaler og spørreskjemaer
- Praktisk bruk av spørreprogram og statistikkprogram
- Bearbeiding, analyse og tolkning av kvalitative og kvantitative data og slutningsstatistikk
- Treveis tabeller
- Signifikanstesting av toveistabeller
- Intervjuteknikker og tekstanalyse
- Perspektiver på samfunnsvitenskapelig forskning

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og oppgaveløsning, individuelt og grupper. Studenten får tilgang og tilbud om opplæring i bruk av statistikkprogram.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

To obligatoriske oppgaver, hvorav

- en skriftlig gruppeoppgave i kvalitativ metode
- en skriftlig oppgave i kvantitativ metode (krever bruk av statistikkprogram), individuell eller i gruppe på inntil 3 personer

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste

ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3REV100 Grunnleggende regnskap

Emnekode: 3REV100

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Emnet skal gi studenten kompetanse i praktisk regnskapsførsel, samt kunnskap om rammeverket som knytter seg til bokføringen. Det skal videre gjøre studenten i stand til å kunne analysere og vurdere en bedrifts økonomiske resultat og stilling.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har grunnleggende kunnskaper om formålet med og føring av et finansregnskap
- kjenne til norsk standard kontoplan
- har innsikt i finansregnskapets oppbygging og rammebetingelser
- har kjennskap til de grunnleggende regnskapsprinsipper og rapporteringskrav
- har kjennskap til bokføringsloven med forskrift
- har forståelse for begrepene utgifter, kostnader, utbetalinger, inntekter og innbetalinger, samt beholdninger
- har forståelse for oppbyggingen av et regnskap, betydningen av det doble

bokholderis prinsipp samt kunne se sammenhengen mellom transaksjoner og deres påvirkning på resultatregnskapet og balansen.

Ferdigheter

Studenten

- kan bokføre de mest vanlige transaksjoner, herunder merverdiavgift
- kan foreta vanlige periodiseringsposter, herunder lønn, feriepenger og arbeidsgiveravgift
- kan foreta årsoppgjør med enkle årsoppgjørposter og disponering av overskudd samt dekning av underskudd i både enkeltpersonforetak og i aksjeselskaper
- kan stille opp et gruppert resultat og en balanse i samsvar med regnskapslovens bestemmelser
- kan gjennomføre tilrettelegging og korrigering av regnskapstall for analyseformål
- kan beregne sentrale nøkkeltall i forbindelse med regnskapsanalyse og gjøre en vurdering av en bedrifts lønnsomhet, likviditet, finansiering og soliditet.

Generell kompetanse

Studenten

- kan gjøre rede for regnskapet som informasjonskilde.

Innhold

- Regnskapets oppbygging
- Standard kontoramme og -plan
- Krav til dokumentasjon og oppbevaring
- Registrering av forretningstransaksjoner
- Merverdiavgift
- Lønn, feriepenger, arbeidsgiveravgift og skattetrekk
- Avskrivninger
- Øvrige periodiseringer og avsetninger
- Verdivurderingsregler
- Regnskapsavslutning med presentasjon av resultatregnskap og balanse
- Regnskapsanalyse

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og oppgaveløsninger

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Tre skriftlige innleveringsoppgaver.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3EDM210 Oppgjør for eiendomsmeglere

Emnekode: 3EDM210

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

3REV100 Grunnleggende regnskap og 3EDM200 Praktisk eiendomsmegling II eller tilsvarende, må være fullført og bestått.

Læringsutbytte

Emnet skal gi studenten en teknisk innsikt i hvordan oppgjør av en eiendomshandel gjennomføres, og gi en forståelse for at krav til god meglerskikk og den lovpålagte omsorgsplikten for begge parter i handelen har stor betydning i forhold til hvordan oppgjøret foretas mellom partene.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har gode kunnskaper om og forståelse for det rammeverk som gjelder for gjelder for gjennomføring av et korrekt oppgjør
- har kunnskap om ulike forhold knyttet til oppgjør av eiendomshandler, herunder krav til innhold og selve gjennomføringen av oppgjøret

- har kunnskap om hva kravene til god meglerskikk og kravene til meglers omsorgsplikt for begge parter innebærer i forhold til oppgjøret
- kjenner til reglene som ligger til grunn for behandlingen av betrodde midler (klientmidler)

Ferdigheter

Studenten

- kan gjennomføre oppgjør for ulike typer eiendomshandler
- kan lage oppgjørsoppstillinger til selger og kjøper
- kan registrere vanlige transaksjoner som forekommer i forbindelse med de forskjellige typer oppgjør, og ha en sikker forståelse for behandling og regnskapsføring av klientmidler og for oppgjør og omsetning av fast eiendom
- kan vise at evne til etisk bevissthet og refleksjon rundt oppgjøret er opparbeidet
- kan gjøre vurderinger av forhold ved handelen som kan påvirke oppgjørsprosessen, eksempelvis inngåtte avtaler mellom partene, forhold på selgers eller kjøpers side, påkrevet dokumentasjon i tilknytning til handelen og hva dette betyr i forhold til å gjennomføre et sikkert oppgjør.

Innhold

- Lover og regler i tilknytning til gjennomføringen av eiendomshandler
- Oppgjør av de enkelte eiendomshandler:
  - Fast eiendom
  - Eiendomsprosjekter
  - Andelsleiligheter
  - Aksjeleiligheter
  - Regnskaps- og rapporteringsregler, herunder krav til avstemming av klientregnskapet
  - Pro & contraoppgjør
  - Oppgjørsoppstilling
  - Dokumentbehandling
  - Identifisering av de sentrale risikofaktorene i et eiendomsoppgjør

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og oppgaveløsninger.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

En innleveringsoppgave.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell eksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakter fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3JUS300 Jus III

Emnekode: 3JUS300

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Jus II eller tilsvarende må være fullført og bestått.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har god oversikt over avhendingslova som regulerer rettsforholdet mellom selger og kjøper av fast eiendom av ferdig oppførte boliger, herunder hvordan man forholder seg til eiendomsoverdragelser i utlandet
- har god oversikt over bustadsoppføringslova som regulerer rettsforholdet mellom selger og kjøper av fast eiendom når kontrakter regulerer boliger under oppføring
- har kunnskap om salg av borettslag og eierseksjonsleiligheter, herunder drift, fellesforpliktelser og overdragelse av borettslagsleiligheter
- kjenner til reglene om markedsføring av eiendomsmeglerforetak, for eksempel forbrukerombudets kompetanse og sanksjoneringsregler, samt markedsføringslovens betydning for utforming av boligannonser og salgsoppgaver

Ferdigheter

Studenten

- kan gjennomføre drøftinger av kontraktsrettslige problemstillinger med hovedvekt på avhendingslova, bustadoppføringslova og markedsføringslova
- kan drøfte mangelansvar ved omsetting av fast eiendom, både nyoppførte og brukte eiendommer (og tomter)
- kan drøfte relevante problemstillinger knyttet til reglene rundt boligselskaper, med hovedvekt på eierseksjoner og borettslag

Generell kompetanse

Studenten

- kan holde seg oppdatert og tilegne seg ny kunnskap innen ovennevnte rettsområder
- kan reflektere over etiske problemstillinger innenfor de relevante rettsområder

Innhold

- kontraktsrett, med hovedvekt på avhendingslova og bustadsoppføringslova, herunder rettsforholdet mellom selger og kjøper av fast eiendom når kontakten inngås gjennom eiendomsmegler, og rettsregler som kommer til anvendelse ved kontraktsbrudd
- reglene rundt boligselskaper med hovedvekt på eierseksjoner og borettslag
- reglene om markedsføring av eiendomsmeglerforetak, herunder kompetanse og sanksjoner
- markedsføringslovens betydning for utforming av boligannonser og salgsoppgaver

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og gruppearbeid. Det forutsettes at studentene danner grupper for faglig aktivitet

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

En skriftlig individuell innleveringsoppgave.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell eksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3EDM300 Praktisk eiendomsmegling III

Emnekode: 3EDM300

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

3EDM200 Praktisk eiendomsmegling II eller tilsvarende må være fullført og bestått.

Læringsutbytte

Emnet skal gi studenten kunnskap om hvilke praktiske konsekvenser de krav som kunder, offentlige myndigheter og eiendomsmeglerbransjen stiller til utøvelsen av eiendomsmevleryrket på spesifikke områder.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- kjenner til kompetansekravet i eiendomsmeglerforetak samt Finanstilsynets rolle og krav i forhold til eiendomsmevlere
- har god forståelse for hvordan et meglerforetak skal organiseres
- kjenner godt til forskriftene om internkontroll og IKT
- kan de sentrale sider av hvitvaskingsloven
- har kunnskap om eiendomsmegleransvaret og mulige sanksjoner knyttet til dette
- har kjennskap til norsk boligpolitikks historie og sammenlignende boligpolitikk
- har kjennskap til sentrale trekk ved boligmarkedet, samt sammenhenger mellom

- boligmarkedet, finansiell ustabilitet og bobler
- har kunnskap om praktisk eiendomsutvikling

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende sin faglige kunnskap til å etablere og organisere et eiendomsmeglerforetak
- kan vurdere eiendomsmeglerens taushets- og opplysningsplikt i forhold til offentlige etater
- kan gjennomføre kvalitetssikring av meglertjenesten og anvende dette ved rapporteringer og kontroller til Finanstilsynet
- kan gjøre rede for strategi og analyse ved eiendomsutvikling

Generell kompetanse

Studenten

- har oversikt over eiendomsmeglers rolle, arbeidsoppgaver og ansvar
- har kjennskap til problemstillinger knyttet til miljø og samfunnsansvar ved eiendomsutvikling

Innhold

- Kompetansekravet i eiendomsmeglerforetak
- Hvitvaskingsloven
- Organiseringen av et eiendomsmeglerforetak
- Finanstilsynets rolle
- Eiendomsmegleransvaret og mulige sanksjoner
- Internkontrollforskriften
- IKT-forskriften
- Forholdet til offentlige organer
- Taushetsplikt og opplysningsplikt
- Eiendomsutvikling og forståelse av boligutvikling i et større perspektiv
- Utenlandsmegling
- Boligpolitikk, boligmarkedet, finansiell ustabilitet og bobler

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og gruppearbeid. Det forutsettes at studentene danner grupper for faglig

aktivitet.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

En innleveringsoppgave.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell eksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3SAM100 Makroøkonomi

Emnekode: 3SAM100

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen.

Læringsutbytte

Studentene skal få innsikt i makroøkonomiske teorier og metoder og lære hvordan metodene kan anvendes for å analysere norsk og internasjonal økonomi.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- kan redegjøre for sentrale makroøkonomiske begreper
- kan forklare grunnleggende makroøkonomiske sammenhenger
- forstår hvordan endringer i etterspørselen i en del av økonomien får ringvirkninger og kan påvirke det generelle økonomiske aktivitetsnivået i et land (multiplikator teori)
- forstår hvordan makroøkonomisk politikk, med vekt på penge- og finanspolitikk, kan brukes til å utjevne konjunktursvingninger
- kan redegjøre for hvordan små åpne økonomier som den norske påvirkes av internasjonale forhold

- kan redegjøre for arbeidsmarkedet og sammenhengen mellom arbeidsløshet, potensielt nasjonalprodukt og inflasjon
- er bevisst institusjonelle forhold i det norske arbeidslivet som har betydning for makroøkonomisk funksjonsmåte
- har kjennskap til sentrale drivkrefter bak økonomisk vekst

Ferdigheter

Studenten

- kan innhente relevante makroøkonomiske data og indikatorer
- kan analysere makroøkonomiske problemstillinger ved hjelp av matematiske og grafiske presentasjoner av makroøkonomiske modeller
- kan analysere hvordan ulike former for makroøkonomisk politikk påvirker sentrale makroøkonomiske størrelser i en åpen økonomi

Generell kompetanse:

Studenten

- forstår skillet mellom deskriptiv og normativ teori
- forstår grunnleggende interessekonflikter og målkonflikter som er knyttet til økonomisk politikk

Innhold

- Nasjonalregnskap og økonomiske indikatorer
- Realøkonomi vs. nominelle størrelser
- Renter og valutakurser
- Strukturelle arbeidsledighet og konjunkturledighet, institusjonelle forhold i det norske arbeidsmarkedet
- Kortsiktige konjunkturmodeller (multiplikatormodeller)
- Virkningen av finanspolitikk og pengepolitikk
- Sammenhengen mellom arbeidsledighet, produksjonsgap og inflasjon
- Handlingsregelen for finanspolitikken og pengepolitiske dilemmaer
- Finansiell stabilitet og ustabilitet
- Økonomisk vekst

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, seminarer med gruppearbeid og selvstendig arbeid.

Det er ingen formelle krav til forkunnskaper, men det anbefales at man har bestått emnet Matematikk for økonomer eller tilsvarende. Studenter uten slike forkunnskaper, tilbys forkurs der relevant matematisk teori gjennomgås.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

To skriftlige innleveringsoppgaver, individuelt eller i gruppe på inntil tre personer. En av oppgavene vil kreve at man innhenter makroøkonomiske data og indikatorer fra offentlige kilder.

Eksamen

4 timer skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Kalkulator som ikke kommuniserer med andre elektroniske enheter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3BED200 Investering og finansiering

Emnekode: 3BED200

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Emnene 3BED100 Virksomhetens økonomi, 3MET120 Matematikk for økonomer og enten 3MET130 Statistikk for økonomer eller 3MET200 Metode og databehandling - eller tilsvarende emner, må være fullført og bestått.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- kjenner til grunnlaget for tidsverdien av penger og kunne fremskaffe risikjusterte avkastningskrav for å estimere alternativkostnaden til kapital
- forstår relasjonen mellom bruk av netto nåverdi som beslutningskriterium for investeringer og eiernes økonomiske interesser i foretaket
- kjenner til andre metoder for vurdering av investerings- og finansieringsprosjekter og forstå sammenhengen med internrente og netto nåverdi
- har innsikt i kapitalverdimodellen og kunne anvende den for å etablere et risikjustert avkastningskrav når markedsrisikoen er relevant
- har overordnet forståelse for verdien av fleksibilitet i investeringsprosjekter

Ferdigheter

Studenten

- kan budsjetter beslutningsrelevant kontantstrøm for investerings- og finansieringsbeslutninger, og gjennomføre lønnsomhetsanalyser basert på netto nåverdi under hensyn til eventuell skatt, inflasjon, gjeldsfinansiering og risiko mde tilhørende avkastningskrav
- kan beregne internrente
- kan beregne effektiv rente og kunne anvende den i ulike finansieringsbeslutninger
- kan analysere risikoen i investeringsprosjekter når totalrisikoen er relevant
- kan bruke relevante metoder for å analysere et foretaks investerings- og/eller finansieringsprosjekter.

Innhold

- Forutsetninger og fundament innen investering og finansiering
- Beregning av beslutningsrelevante kontantstrøm, inkl. arbeidskapitaleffekt
- Korrekte verdivurderingsmetoder
- Renteregning/finansmatematikk
- Investeringsanalyser
- Økonomisk levetid og utskiftingsanalyser
- Skattens, prisstigningens og gjeldsfinansieringens innvirkning på kontantstrømmer
- Risikovurdering
- Porteføljeteori
- Kapitalverdimodellen
- Finansieringsprosjekter herunder effektiv rente

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, oppgaveløsning individuelt og i gruppe, selvstendig arbeid. Regneark vil bli brukt i oppgaveløsning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

To skriftlige innleveringsoppgaver, hvorav den ene er individuell og den andre kan løses enten individuelt eller i gruppe på inntil tre personer. Oppgavene krever bruk av regneark.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Kalkulator som ikke kommuniserer med andre elektroniske enheter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3LED300 Virksomhetsstrategi

Emnekode: 3LED300

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Emnene 3MAR100 Markedsføringsledelse, 3ORG100 Organisasjonsforståelse og 3BED100 Virksomhetens økonomi eller tilsvarende må være fullført og bestått.

Læringsutbytte

Emnet skal gi studentene kunnskap om strategisk ledelse i ulike bransjer, inkludert ledelse og utvikling av organisasjonens ressurser. Studentene skal ha utviklet evne til logisk og analytisk tenkning for å ta strategiske beslutninger.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om strategibegrepet i et historisk perspektiv, og om hvilke teorier og antakelser strategiske verktøy bygger på
- har kunnskap om hvordan strategier kan bidra til å nå mål om verdiskaping, effektivitet og lønnsomhet
- har kunnskap om generiske strategier, strategiprosesser og -perspektiver
- ha kunnskap om strategiske forretningsområder
- forstå strategi i dynamiske omgivelser med innovasjon og læring

Ferdigheter

Studenten

- kunne drøfte og anvende strategibegrepet
- kunne bruke strategiske analyseverktøy og gjennom dette arbeidet kunne gjøre reflekterte analyser og valg
- kunne gjennomføre en strategisk analyse for en virksomhetsenhet med fokus på omgivelses- og markedsfaktorer og virksomhetens interne ressurser.
- kunne anvende og integrere relevante modeller og analyser fra andre økonomi- og ledelsesfag

Generell kompetanse

Studenten

- kan reflektere om etikk og samfunnsansvar i forbindelse med strategiske problemstillinger
- kan samarbeide med andre i en strategiprosess og kommunisere en strategisk analyse skriftlig

Innhold

- Strategibegrepet i historisk perspektiv
- Formål, visjon, forretningsidé, verdier og mål
- Den strategiske ledelsesprosess
- Strategiske forretningsområder
- Strategiske analyser
- Generiske strategier – posisjonering og profilering
- Strategiske valgmetoder

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, oppgaveløsninger, gruppearbeid, diskusjoner og veiledning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Innmelding av grupper.

Eksamen

Semesteroppgave i gruppe på inntil tre personer. Semesteroppgaven består av en strategisk analyse som gjennomføres ved hjelp av trinnene i strategiprosessen.

Ved gruppeeksamen står alle deltakerne i gruppa til ansvar for alt innhold i oppgaven.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3MAR200 Salg og salgsledelse

Emnekode: 3MAR200

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Emnet skal gi kunnskaper og ferdigheter å arbeide med personlig salg samt å lede et salgsteam eller en salgsavdeling.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- kjenner til sammenhengen mellom salg og markedsføring
- har kunnskap om salgsteknikker
- forstå hvordan planlegge, gjennomføre og evaluere salgsprosessen
- ha kunnskap om oppgaver som hører til salgsledelse

Ferdigheter

Studenten

- har evne til å definere, analysere og reflektere over oppgavene som hører til

salgsledelse.

- kan anvende forskjellige salgsteknikker og presentasjonsteknikker.
- kan bruke verktøy innen salgsstyring og -kontroll.

Innhold

- Salg:
  - Salgets prosesser
  - Salgsteknikker
  - Innvendingsmetoder
  - Avslutningsmetoder
  - Presentasjons- og demonstrasjonsteknikker
  - Planlegging
  - Styring, kontroll og kvalitetssikring
  - Key-account-management og relasjonsbygging
- Salgsledelse:
  - Rekruttering og valg av selgere
  - Trening og utvikling av salgsstyrken
  - Veiledning og ledelse av den enkelte selgeren
  - Motivasjon og belønning av salgsstyrken
  - Resultat- og prestasjonsstyring
  - CRM og (butikk)datasystemer

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, med gruppearbeid, case- og oppgaveløsning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

- En skriftlig innleveringsoppgave i gruppe på inntil tre personer.
- En muntlig presentasjon i gruppe på inntil tre personer.

Eksamen

2 dagers skriftlig, individuell hjemmeeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3JUS330 Skatte- og avgiftsrett for eiendomsmeglere

Emnekode: 3JUS330

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Emnet skal gi studenten en innføring i generell skatte- og avgiftsrett samt en mer spesifikk kunnskap i skatte- og avgiftsrett som er særlig relevant for eiendomsmeglere.

Ved bestått emner har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- kjenner prinsippene for skattlegging i og utenfor næring
- kjenner reglene for formuesbeskatning av fast eiendom
- kjenner hovedprinsippene for merverdiavgift og spesielt regelverket i forbindelse med fast eiendom og frivillig registrering ved utleievirksomhet
- har gode kunnskaper omkring skatteplikten i forbindelse med realisasjon av fast eiendom
- kjenner skattereglene ved påkostning og vedlikehold av fast eiendom

- har kunnskaper om prinsippene ved eiendomsskatt
- har kunnskaper om avgiftsmessige konsekvenser ved omsetning av fast eiendom, herunder eiendommer under oppførelse samt justeringsreglene

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende reglene på praktiske case og gjennomføre tilhørende beregninger av skatt og avgift

Generell kompetanse

Studenten

- kan utvikle en god forståelse for den samfunnsmessige nytten av skatte- og avgiftsregelverket

Innhold

- Skatterett
  - Generell innføring i beskatningssystemet
  - Ligningsforvaltning og skattebetalingsordningen
  - Overordnet prinsipp for skattlegging av person og selskapsskattlegging
  - Skatteregler knyttet til fast eiendom, herunder skattemessig kostpris ved erverv, utleie av bolig, påkostning og vedlikehold, skatteregler ved eie eller leie av bolig samt regler vedrørende bolighus på gardsbruk
  - Avskrivninger
  - Frivillig og ufrivillig realisasjon
  - Kombinerte bygg
- Merverdiavgift
  - Generelt om regler vedr. merverdiavgift
  - Utleie av fast eiendom og frivillig registrering
  - Merverdiavgiftsmessige konsekvenser ved omsetning av fast eiendom, herunder justeringsreglene
- Arveavgift
  - Generelt om regler for arveavgift
  - Arveavgiftsmessige konsekvenser ved overføring av fast eiendom ved arv eller gave
- Eiendomsskatt

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og oppgaveløsninger.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

En innleveringsoppgave.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell eksamen.

Prestasjonen vurderes med gradert bokstavkarakter fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3EDM350 Praksis med fordypningsoppgave

Emnekode: 3EDM350

Studiepoeng: 15

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

3EDM300 Praktisk eiendomsmegling III, 3MET200 Metode og databehandling og 3JUS300 Jus III eller tilsvarende, må være fullført og bestått.

Læringsutbytte

Emnet skal gi studenten praktiske kunnskaper i selvvalgte faglige temaer innenfor eiendomsmegling. Gjennom muntlig eksamen skal studenten demonstrere en helhetlig forståelse av praktisk eiendomsmegling.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har oversikt over og innsikt i eiendomsmeglers rolle, ansvar og arbeidsoppgaver
- kan gjennomføre enhver form for eiendomshandel
- kan håndtere all dokumentbehandling i forbindelse med enhver form for eiendomshandel

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende all relevant teori innen eiendomsmegling
- kan utføre sine arbeidsoppgaver og sitt ansvar i forhold til kunder og offentlige myndigheter i tråd med gjeldende regelverk for eiendomsmegling
- kan vurdere hva god meglerskikk og etiske regler innebærer for utøvelsen av yrket
- kan utforme kontrakter tilknyttet hver enkelt transaksjon
- kan anvende faglig kunnskap og relevante resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid på praktiske og teoretiske problemstillinger og treffe begrunnede valg
- kan reflektere over egen faglig utøvelse og justere denne under veiledning
- kan finne, vurdere og henvise til informasjon og fagstoff og framstille dette slik at det belyser en problemstilling
- behersker relevante faglige verktøy, teknikker og uttrykksformer

Generell kompetanse

Studenten

- har utvikle evne til kritisk refleksjon og etisk bevissthet knyttet til eiendomstransaksjoner samt ha et bevisst forhold til de rettslige standarder og etiske prinsipper som ligger til grunn for reglene i eiendomsmeglingslovgivningen
- kan planlegge og gjennomføre arbeidsoppgaver og prosjekter alene og som deltaker i gruppe og i tråd med etiske krav og retningslinjer
- kan presentere teorier, problemstillinger og løsninger knyttet til en selvvalgt problemstilling skriftlig
- kan muntlig formidle kunnskap som er sentral for utøvelse av yrket som eiendomsmegler

Innhold

Praksisperiode med påfølgende praksisrapport og fordypningsoppgave.

Arbeids- og undervisningsformer

Studenten er utplassert i praksis hos eiendomsmegler i 20 arbeidsdager. Studenten er selv ansvarlig for å skaffe seg praksisplassen. Faglærer skal godkjenne praksisplassen og arbeidsoppgavene. Arbeidsoppgavene må være varierte, og studenten bør ta del i flest mulig av meglerforetakets arbeidsoppgaver. Det foreligger en egen beskrivelse av hvilke krav som stilles til praksisplass.

Etter at utplasseringsperioden er omme, skal studenten skrive en rapport som omhandler de arbeidsoppgaver vedkommende har tatt del i.

I tillegg skal studenten ta for seg et fordypningstema innen eiendomsmegling og skrive en fordypningsoppgave etter nærmere beskrivelse. Tema for fordypningsoppgaven må være forhåndsgodkjent av faglærer.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Gjennomført praksisperiode med påfølgende innlevert praksisrapport.

Eksamen

Fordypningsoppgave utgjør grunnlaget for evalueringen. Etter innlevering av det skriftlige arbeidet, avholdes en muntlig, individuell eksamen. Ved muntlig eksamen prøves kandidaten i pensum fra emnene Praktisk eiendomsmegling I, II og III. Fordypningsoppgaven og muntlig eksamenen teller hver 50 % i fastsettelse av slutt karakteren. Det forutsettes at begge deleksamener er bestått for at emnet skal vurderes til bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3EDMBA300 Bacheloroppgave

Emnekode: 3EDMBA300

Studiepoeng: 15

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Bestått 135 studiepoeng fra bachelorstudiet, herunder metodeemnene.

Læringsutbytte

Studentene får muligheten til å fordype seg i et selvvalgt tema innenfor studiets sentrale fagområder.

Kunnskap

Studenten

- har dybdekunnskaper innenfor selvvalgt del av studiets fagområde
- har forståelse for analytisk og metodisk arbeid, samt evne til refleksjon og systematisk/vitenskapelig vurdering
- har kompetanse til å planlegge og utføre en selvstendig oppgave, formulere problemstillinger og analysere disse med utgangspunkt i både teoretisk og empirisk materiale, samt å gjennomføre en oppgave på en metodisk tilfredsstillende måte

Ferdigheter

Studenten

- kan utarbeide konkrete problemstillinger av samfunnsmessig interesse innenfor studiets fagområde
- kan identifisere og vurdere litteratur og metoder som er relevant for problemstillingen
- kan gå i dybden på avgrensede problemstillinger og utarbeide konkrete løsningsalternativer på problemet
- kan planlegge og gjennomføre empirisk datainnsamling, samt kunne analysere funnene etter vitenskapelige metoder
- kan dokumentere og formidle resultatene fra prosjektarbeidet på en systematisk/vitenskapelig måte

Generell kompetanse

Studenten

- har innsikt i vitenskapelig redelighet og forståelse for etiske utfordringer som er relevante for problemstillingen
- har bevissthet om problemstillingens og arbeidets konsekvenser for enkeltmennesker, virksomheten og samfunnet

Innhold

Studentene skal formulere egne problemstillinger som følges opp teoretisk og metodisk, med utgangspunkt i emner fra bachelorstudiet. Oppgavearbeidet utføres med utgangspunkt i krav fra samfunnsvitenskapelig metode og retningslinjer for akademisk skriving. Ut over å tilfredsstille akademiske krav, kan bacheloroppgaven gjerne også være praktisk rettet og/eller ta utgangspunkt i praksisfeltets utfordringer.

Arbeids- og undervisningsformer

Selvstendig arbeid og veiledning. Oppgaven kan skrives individuelt, eller i gruppe på inntil tre studenter.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Ingen.

Eksamen

Bacheloroppgaven utgjør grunnlaget for evalueringen. Etter innlevering av det skriftlige

arbeidet, avholdes en muntlig individuell eksamen. Ved muntlig eksamen prøves kandidaten i pensum fra emnene Praktisk eiendomsmegling I, II og III.

Bacheloroppgaven og muntlig eksamen teller hver 50 % i fastsettelse av slutt karakteren. Det forutsettes at begge deleksamener er bestått for at emnet skal vurderes til bestått.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakter fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag